

kan fremmes under det nuværende Regjeringsystem. De ærede Medlemmer, der sad i Udvalg sammen med mig, ville vistnok erkjende, at jeg og min nærmeste Meningsfælle gjorde os al mulig Umage for at faae en Mægling bragt til Veie mellem de modsatte Anskuelser i Udvalget, men det lykkedes ikke. Det var ikke muligt at faae samlet et Flertal om en bestemt Indstilling til Thinget, og det var forsaavidt mærkeligt, som denne Sag hørte til dem, der hos Medlemmer af alle Partier i denne Sal havde faa megen Sympathi, at man paa Forhaand maatte kunne vente, den kunde fremmes. Der var ogsaa blandt Udvalgets Medlemmer af alle Grupper Folk, som ønskede den fremmet og antaa den for paatrængende, men desuagtet viste det sig ikke muligt at komme ud over de mange Smaaanskeligheder, som altid vise sig ved saadanne Sagens Behandling, idet de enkelte Medlemmer ikke havde lyst til at opgive deres særlige Ønsker paa forskjellige Punkter eller lempe sig saaledes efter hinanden, som det er nødvendigt, naar en Sag skal blive gennemført. Men jeg tror ikke, at det kan lægges Udvalgets Medlemmer til Last; det var en nødvendig Folge af hele den Situation, hvorunder vi leve; thi naar Regjeringen gennem en lang Tid har gjort sig det til Opgave i Stedet for at mægle mellem Partierne netop at bringe dem til en stærkere og stærkere Kamp mod hinanden, bliver det vanskeligere og vanskeligere og tilsidst ganske umuligt at enes om en Sag, selv om der er en stor Tilbøielighed til at tage Sagen i sin Helhed op til alvorlig Behandling, og naar man vænner sig til, hvad vi desværre have maattet vænne os til Nar efter Nar, at den ene Sag efter den anden ikke har kunnet gennemføres paa Grund af den sørgelige politiske Stilling, hvori vi befinde os, og at, selv om en enkelt Sag bliver gennemført, saa bliver den slet ikke udført, saaledes som Meningen var, dengang Loven blev givet, saa tabes der efterhaanden al Lyst hos de enkelte Medlemmer til at opgive deres særlige Ønsker og søge at lempe sig efter hinanden, saaledes som jeg for lidt siden sagde, det var nødvendigt, for at en Sag skal føres igjennem; Saa har man i Virkeligheden ikke den Lyst, som man kunde have, naar man havde Haab om, at en Lov kunde gennemføres, og at den vilde blive udført i samme Mand, hvori den blev givet. Men naar man maa opgive Haabet om at faae Loven gennemført og opgive Haabet om at faae den udført paa en god Maade, er det naturligt, at man ikke er tilbøielig til at opgive sine særlige Ønsker,

men venter paa bedre Tider, hvor man kan faae dem gennemførte. Deraf forklarer jeg mig den mærkelige Stilling i Udvalget ifjor, hvor det altsaa trods den Enighed om Sagens Nødvendighed og Paatrængenhed, der var hos alle Partier, dog ikke blev muligt at faae den ført igjennem. Jeg tillod mig ifjor at anbefale, at baade denne Sag og en anden Sag, med Hensyn til hvilken jeg ogsaa troede, at den offentlige Mening i Landet var saa stærkt overbevist om Nødvendigheden, at den kunde gennemføres, nemlig Genrettelsesloven, bleve undtagne fra det almindelige Skibbrud, men ogsaa den Skjæbne, den sidstnævnte Lov fik, hvor det, trods den almindelige Stemning i Landet for dens Gjennemførelse, dog ikke blev muligt at faae det Hele bragt i en saadan Form, at den kunde have Udfigt til at gaa igjennem Thinget, viste mig, at det er haabløst at arbejde selv paa saadanne Sager som de to af mig nævnte under det nuværende System. Jeg tror, vi ville have gjort denne Sag her, Tyendeloven, Skade ved at bringe den frem for Thinget under de Omstændigheder, som dengang forelaa, med de 3 Mindretals Indstillinger, som det ærede Medlem omtalte, idet det enten vilde have ført til, at Thinget ganske naturligt havde vist Sagen tilbage til Udvalget til ny Behandling, eller ogsaa, at vi havde faaet en aldeles tilfældig Afstemning, hvorved Loven var kommen igjennem Folkethinget i en forkludret Skikkelse, og det kunde Loven ikke være tjent med.

H. C. Goldh: Jeg skal selvfølgelig ikke nærmere omtale det paagjældende Udvalgs Forhandlinger, det vilde vel heller ikke kunne tilstedes, og jeg skal heller ikke indlade mig paa en almindelig Betragtning, det tror jeg ikke vil nytte mig noget; men jeg tillader mig at fremdrage, at, naar det ærede Medlem siger, at der ikke var Mulighed for at føre denne Sag igjennem, saa mener jeg, at det ærede Medlem ikke paa nogen Maade kan have Ret deri. Saa længe der ingen Betænkning er fremkommet fra Udvalget i Thinget, og man, efter at Udvalget har afsluttet sine Forhandlinger, forhindrer Sagen fra at komme frem i Thinget, saa tror jeg ikke, man kan sige, at der ingen Mulighed har været for at føre den igjennem. Og den Omstændighed, at der er kommet en Indstilling fra 3 Medlemmer, en noget derfra forskjellig Indstilling fra 2 Medlemmer og en tredie fra 4 Medlemmer, kan paa ingen Maade paa Forhaand vise, at der skulde være Umulighed for at føre Loven igjennem her. Noget